

Protokoll 6/2017

fört vid Fastighetsnämndens sammanträde tisdag den 19
september 2017 kl. 16:30-16:45

Ledamöter

Jan Valeskog (S) Ordförande
Margareta Stavling (S)
Anders Göransson (S)
Maria-Elsa Salvo (S)
Åke Askensten (MP)
Hanna Begler (MP)
Henrik Sjölander (M)
Mikael Eskman (M)
Erika Wing (M)
Tomas Tetzell (M)
Kerstin Fredriksson (L)
Elisabeth Löfvander (V) ersätter Mehdi Oguzsoy
Gunnar Würtz (L) ersätter Richard Bengtsson

Ersättare

Lars Arell (S) §§1-7, §§9-19
Birger Kato (S)
Elisabeth Hellström (M)
Leif Bokström (M)
Anders Karlsson (M)
Hamid Ershad Sarabi (C)

Övriga närvarande

Åsa Öttenius Förvaltningschef
Anna Wahlström Tjänsteman
David Lundqvist Tjänsteman
Helena Rönnberg Tjänsteman
Carina Jonsson Tjänsteman
Malin Lagerholm Tjänsteman
Karin Kolk Borgarrådssekreterare
Reza Etemad Personalföreträdare §§1-15, §§18-19
Lawen Baderkhan Personalföreträdare §§1-15, §§18-19

Justerare

Jan Valeskog (S), Kerstin Fredriksson (L)

Datum för justering

Paragraf	§§1-19
Sekreterare	Jenny Holmberg

§ 1**Val av justerare och tid för justering**

Fastighetsnämnden utser ledamoten Kerstin Fredriksson (L) att tillsammans med ordföranden Jan Valeskog (S) justera dagens protokoll.

Justering sker torsdagen den 28 september 2017.

§ 2
**Anmälan av inkomna skrivelser, remisser och
kontorsyttranden över remisser**

Inkomna skrivelser m.m. till fastighetsnämnden enligt förteckning från den 7 september och den 19 september 2017 anmäls.

§ 3**Anmälan av delegationsbeslut inom fastighetskontoret.**

2017/00009

Beslut

Fastighetsnämnden godkänner anmälan av delegationsbeslut fattade inom fastighetskontoret för tiden 2017-05-03 - 2017-09-04.

Handlingar i ärendet

- 28492 (Godkänd - R 1) Delegationsbeslut
- FSK 2017/9-11 Bilaga 1 Delegationsbeslut från HR- och kommunikationsavdelningen
- FSK 2017/9-17 Bilaga 2 Delegationsbeslut från projekt- och upphandlingsavdelningen
- FSK 2017/9-18 Bilaga 3 Delegationsbeslut från utvecklingsavdelningen
- FSK 2017/9-20 Bilaga 4 Delegationsbeslut fastighetsägarförklaring

§ 4**Anmälan av protokoll från rådet för
funktionshinderfrågor.**

2017/00010

Beslut

Protokoll nr 5/2017 från sammanträde med rådet för funktionshinderfrågor vid fastighetsnämnden och miljö- och hälsoskyddsnämnden från den 15 maj 2017 anmäls.

Handlingar i ärendet

- FSK 2017/10-12 Protokoll 15 maj

§ 5

Program för ett jämställt Stockholm 2018-2022.

Remissvar.

FSK 2017/290

Beslut

Fastighetsnämnden beslutar enligt fastighetskontorets förslag:

- 1 Fastighetsnämnden beslutar att godkänna och överlämna fastighetskontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen.
- 2 Fastighetsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

- FSK 2017/290-1.1 Bilaga
- FSK 2017/290-1 Angående remissen program för ett jämställt Stockholm 2018-2022
- FSK 2017/290-1.2 Bilaga 2 Program för ett jämställt Stockholm 2018-2022
- FSK 2017/290-1.3 Bilaga 1 Remissbrev

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ordföranden Jan Valeskog m.fl. (S), Åke Askensten m.fl. (MP), Elisabeth Löfvander (V) och Kerstin Fredriksson m.fl. (L) föreslår (se beslutet).
- 2) Henrik Sjölander m.fl. (M) föreslår att fastighetsnämnden beslutar att delvis bifalla kontorets förslag, samt att därutöver anföra följande:

Jämställdhet och jämlikhet är en frihetsfråga. Alla människor ska ha samma rättigheter och möjligheter att göra egna val för att forma sina liv, oavsett kön eller andra attribut. För att uppnå ett jämställt och jämlikt samhälle för alla individer ska staden arbeta för att de hinder som finns ska undanröjas.

Samhället bör tillhandahålla förutsättningar för att alla ska kunna leva sitt liv och göra sina egna val. Men valen måste ytterst vara upp till den enskilda individen, utan detaljstyrning och pekpinnar från staden. Att kvinnor och

män till exempel ska ha lika möjligheter i sina studie- och yrkesval betyder inte att staden ska påverka vilka val människors slutligen gör, utan endast att staden ska skapa bästa möjliga förutsättningar för alla att välja. Staden bör därför inte i jämställdhetsprogrammet peka ut hur stockholmarna måste göra yrkes- och studieval som ”bryter stereotypa könsmonster” då det går emot ambitionen om att möjligheterna ska vara desamma oavsett kön. Människors möjligheter ska inte begränsas av varken kön eller eventuell förekomst av stereotypa könsnormer. Besluten ska vara individens, inte stadens.

Programmet för ett jämställt Stockholm har ett gott syfte, men samtidigt som det visserligen synliggör skillnader och andra allvarliga samhällsproblem, riskerar det att missa att det i grunden handlar om respekt och lika värde för alla människor, oavsett kön. Det är inte heller oproblemiskt att ålägga stadens verksamheter ytterligare styrdokument och mål att förhålla sig till. Mängden styrdokument bör tvärtom minimeras. Det bästa vore att föra samman alla policies i ett övergripande dokument om hur staden ska arbeta ur ett medborgarperspektiv för att alla människor ska behandlas lika och med respekt.

Mäns våld mot kvinnor är mycket allvarligt och skall stävjas. Men allt våld ska förhindras oavsett gärningsman eller offer. I programmet saknas en problematisering av att avgränsningen av våld i nära relationer begränsas till mäns våld mot kvinnor. Mäns våld mot kvinnor är ett allvarligt samhällsproblem, men begreppet utesluter våld inom samkönade relationer eller kvinnors våld mot män, trots att även detta utgör ett hinder för att uppnå jämställdhet. Den undertecknade CEMR-deklarationen använder till exempel därför istället begreppet ”könsrelaterat våld”, vilket vi anser mer passande. Vi anser även att det är självklart att staden på inget sätt ska bidra till att uppmuntra till att våld uppstår oavsett vilka negativa normer det handlar om, varför det även blir märkligt att endast peka ut negativa maskulinitetsnormer.

Stockholms stad har en viktig roll att spela som arbetsgivare. Givetvis är det angeläget att försöka uppnå en jämn fördelning av det obetalda hem- och omsorgsarbetet, men vi

tror inte att staden kan besluta denna fördelning genom sin personalpolicy. Staden bör inte engagera sig i detta på annat sätt än utifrån ett arbetsgivarperspektiv där förutsättningarna för att båda i en relation ska ha lika möjlighet att välja att själv ta ansvar för hemarbete. Stockholms stad bör i rollen som arbetsgivare istället påverka icke jämställda villkor mellan kvinnor och män vad gäller löneskillnader, arbetsvillkor och möjlighet att göra karriär.

En aspekt som inte får förbises är att staden inte kan lösa alla orättvisor samtidigt. En av de mer trängande uppgifterna är att tillse att flickor och kvinnor som lever under hedersförtryck får sin frihet värnad och sina medborgerliga rättigheter tillgodosedda. Utanförskapet växer och väntas om några år omfatta uppemot en miljon personer. Det är en utveckling som Sverige inte har råd med. Att bryta utanförskapet är en central politisk uppgift, såväl nationellt som lokalt, under de kommande åren.

En särskilt utsatt grupp, vilka har mycket svårt att få fäste på svensk arbetsmarknad, är utrikes födda kvinnor. Endast knappt hälften av utomeuropeiskt födda kvinnor var sysselsatta 2014. Det är därför viktigt att de insatser som görs för att få in fler på arbetsmarknaden präglas av ett tydligt jämställdhetsperspektiv där möjligheten att få stöd inte påverkas av vilket kön en person har. Det är också positivt att programmet nu lyfter flickors och kvinnors särskilda erfarenheter, behov och utsatthet i flyktningmottagandet.

Vi delar självklart ambitionen om att vi ska ha ett jämställt Stockholm där alla människor har makt att forma samhället och sina egna liv, men mycket utav det som programmet lyfter för att skapa ett mer jämställt Stockholm är självklarheter och vi tror tyvärr att vissa av programmets fokusmål och inriktningar till och med motarbetar denna ambition. Det är beklagligt, för trots att vi lever i en av världens mest jämställda städer, kvarstår utmaningar. Sverige är ett av världens mest jämställda och jämlika länder och det bör vara självklart att alla medborgare behandlas lika och har samma rättigheter och möjligheter.

Beslutsgång

Ordföranden Jan Valeskog (S) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från ordföranden Jan Valeskog m.fl. (S), Åke Askensten m.fl. (MP), Elisabeth Löfvander (V) och Kerstin Fredriksson m.fl. (L).

Reservation

Henrik Sjölander m.fl. (M) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av ordföranden Jan Valeskog m.fl. (S), Åke Askensten m.fl. (MP) och Elisabeth Löfvander (V) enligt följande:

Programmet är avsett att vara ett styrinstrument till vägledning för nämnder och styrelser. Det har tagits fram i en gemensam process som även omfattar program för lika rättigheter och möjligheter oavsett sexuell läggning, könsidentitet och könsuttryck och ett program om barnets rättigheter och inflytande.

I stadens budget för 2017 finns ett uppdrag att ta fram ett långsiktigt äldrepolitiskt program. Det har nu fått namnet En äldrevänlig stad och processas för närvarande av Äldreförvaltningen och Socialförvaltningen. Avsikten med det programmet är att få med alla stadens nämnder och förvaltningar i arbetet med att göra staden äldrevänlig. Fastighetsnämnden ser fram mot att även äldreperspektivet kommer att finnas med i arbetet med stadens fastigheter.

Särskilt uttalande lämnas av Kerstin Fredriksson m.fl. (L) enligt följande:

Det liberala jämställdhetsuppdraget tar sikte på allas lika rätt till frihet, ansvar och makt, oberoende av kön eller könsidentitet. Det handlar om att ge individen verktyg för hennes frigörelse, genom att bekämpa den bristande jämställdheten och de värderingar och normer som begränsar henne. Kvinnor och män ska ha samma förutsättningar att utbilda sig, arbeta, göra karriär och forma samhället. Det

förutsätter jämställda villkor inom alla områden, såväl politiska, kulturella, sociala som ekonomiska.

Det program för ett jämställt Stockholm som nu presenteras kunde ha varit mer konkret. Risken finns att det mest blir tomma ord. Uppföljning, tidsplaner och ansvarsfördelning bör framgå tydligare, liksom kopplingen till stadens andra program såsom idrottsprogrammet och programmet mot våld i nära relationer samt hedersrelaterat våld och förtryck. Det är heller inte helt klart på vilket sätt nämnderna och bolagen ska implementera programmet i sina verksamheter.

Dessutom kan vi notera att arbetet mot hedersvåld- och förtryck helt saknas i uppräknningen av fokusområden. Hedersförtryck av både flickor och pojkar, kvinnor och män, är ett av vår tids största jämställdhetsproblem och en av de allvarligaste frihetsinskränkningarna av individer i Stockholm. Det är minst sagt anmärkningsvärt att detta saknas i majoritetens jämställdhetsprogram.

Med det sagt så är vi positiva till att detta program tagits fram. Arbetet för jämställdhet mellan flickor och pojkar, kvinnor och män är mycket viktigt och ska vara aktivt i alla delar av stadens verksamheter.

Ersättaryttrande

Hamid Ershad Sarabi (C) instämmer i förslag från Henrik Sjölander m.fl. (M).

§ 6

Program för barnets rättigheter och inflytande i Stockholms stad 2018-2022. Remissvar FSK 2017/291

Beslut

Fastighetsnämnden beslutar enligt fastighetskontorets förslag:

- 1 Fastighetsnämnden beslutar att godkänna och överlämna fastighetskontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen.
- 2 Fastighetsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

- FSK 2017/291-3 Bilaga 2 Program för barnets rättigheter och inflytande i Stockholms stad 2018-2022
- FSK 2017/291-1 Mail
- FSK 2017/291-4 Bilaga 1 Remissbrev
- FSK 2017/291-2 Bilaga

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Jan Valeskog (S) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av Kerstin Fredriksson m.fl. (L) enligt följande:

En trygg uppväxt är avgörande för att ge alla barn samma möjligheter och chanser i livet. Att arbeta för att stärka barns rättigheter är något av det viktigaste vi kan göra. Det är bra att Stockholm tar fram ett program för barnets rättigheter. Men programmet borde ha varit mer konkret. Det finns en risk att det blir tomma ord.

Uppföljning, tidsplaner och ansvarsfördelning bör framgå tydligare. Även om mycket av arbetet är nämnds specifikt så är

många av de viktigaste utmaningarna sådana som berör många nämnder, eller som kräver att flera nämnder samverkar. Styrningen av det arbetet måste bli tydligare. Risken är annars att sådana viktiga uppgifter som kräver samverkan mellan olika verksamhetsområden – exempelvis skolan och socialtjänsten – blir hängande i luften. Programmet borde därför kompletteras med en genomförandeplan, på det sätt som har skett med programmet mot hemlöshet.

Den kanske viktigaste rättigheten som barn har är rätten till liv och skydd mot våld eller hot om våld. Alltför många barn får den rättigheten kränkt, ofta av ens egna föräldrar eller andra närstående. Hedersförtryck är en betydande källa till våld mot barn, eller hot om våld som ett sätt att begränsa barnets frihet. Vi hade önskat betydligt skarpare och mer ambitiösa skrivningar vad gäller arbetet mot olika former av våld mot barn. Det står att programmet kompletterar Stockholms stads program mot våld i nära relationer samt hedersrelaterat våld och förtryck, men inte på vilket sätt, eller hur programmen rent konkret är relaterade till varandra.

Barns möjlighet att utifrån sina förutsättningar vara delaktiga i beslut som berör dem är en viktig rättighet. Här återstår det mycket att göra för Stockholms stad. Programmets och barnkonventionens ord om barns delaktighet och hänsyn till barns behov riskerar att i det praktiska, svåra arbetet med konkreta fall inte få någon effekt.

Socialtjänstinspektörerna har i ett flertal granskningar visat på betydande brister när det gäller barns delaktighet i socialtjänstären. Barnen blir inte sedda och deras behov utreds inte tillräckligt väl. I synnerhet med tanke på att det rör sig om våra mest utsatta barn, som lever i familjer med problem såsom missbruk eller utsatta boendeförhållanden, är det extra allvarligt. Det innebär dessutom en kvalitetsbrist i handläggningen, eftersom barnen och deras familjer inte får rätt hjälp. Återigen skulle en genomförandeplan här kunna vara ett sätt att visa hur staden faktiskt tänker arbeta för att se till att barnets rättigheter stärks. Det är inte målsättningarna som är problemet, utan genomförandet.

Särskilt uttalande lämnas av Henrik Sjölander m.fl. (M) enligt följande:

Stockholm ska vara en stad som lever upp till och respekterar barnets rättigheter i enlighet med FN:s barnkonvention. Barn ska ha samma möjligheter oavsett bakgrund, hudfärg, kön, sexuell läggning, språk, religion, åsikter, sociala ursprung eller funktionsnedsättning.

Att göra FN:s barnkonvention till svensk lag är dock fel väg att gå, något som även Lagrådet nyligen slagit fast. Konventionstexterna är utmärkta som måttstock när man skapar nya lagar, men sämre som stöd för praktisk tillämpning. Istället för att driva denna fråga vidare skulle de pengar och resurser som avsätts för detta ändamål lämpligen istället kunna gå till utsatta barn. Svensk lagstiftning till stöd för barns rättigheter skulle kunna bli väsentligt sämre om konventionstexter läggs som grund, istället för lagar som i Sverige bygger på förklarande förarbeten och praxis.

Barns villkor i staden kan förbättras. Det finns fortfarande skillnader vad gäller barns uppväxtförhållanden i staden, både vad gäller mellan stadsdelar och utifrån sociala förutsättningar. Barn utgör vår framtid och deras rättigheter och inflytande ska värnas på bästa sätt. Bland annat har barnrättsperspektivet inom socialtjänsten har stärkts under de senaste åren och barnets bästa ska vara avgörande. Barnets rättigheter ska tillvaratas med Barnkonventionen som styrdokument snarare än som lagtext.

Programmet är hedervärt och har ett gott syfte och är innehållsmässigt bra. Dock ser vi en problematik i att ålägga stadens verksamheter ytterligare policies och styrdokument. Mängden styrdokument bör tvärtom minimeras. Det bästa vore att föra samman alla policies i ett övergripande dokument om hur staden ska arbeta ut ett medborgarperspektiv för att alla människor ska behandlas med respekt och så att alla ska ha lika rättigheter och möjligheter. I detta övergripande dokument bör detta programs fokusområden inkluderas.

Ersättaryttrande

Hamid Ershad Sarabi (C) instämmer i särskilt uttalande från Henrik Sjölander m.fl. (M).

§ 7

Program för lika rättigheter och möjligheter oavsett sexuell läggning, könsidentitet eller könsuttryck 2018-2022. Remissvar

FSK 2017/285

Beslut

Fastighetsnämnden beslutar enligt fastighetskontorets förslag:

- 1 Fastighetsnämnden beslutar att godkänna och överlämna fastighetskontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen.
- 2 Fastighetsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

- FSK 2017/285-2 Bilaga 2 Program för lika rättigheter och möjligheter oavsett sexuell läggning, könsidentitet eller könsuttryck 2018-2022
- FSK 2017/285-1 Bilaga 1 Remissbrev
- FSK 2017/285-3 Bilaga
- 27730 Program för lika rättigheter och möjligheter oavsett sexuell läggning, könsidentitet eller könsuttryck 2018-2022. Remissvar.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Jan Valeskog (S) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av Kerstin Fredriksson m.fl. (L) enligt följande:

När Alliansen styrde tog vi fram ett program för hbtq-frågor. Remissrundan hade precis hunnit bli klar när den nya majoriteten efter maktskiftet valde att avbryta arbetet. Det har sedan tagit majoriteten tre år att presentera ett eget program. Programmet för lika rättigheter och möjligheter

oavsett sexuell läggning, könsidentitet eller könsuttryck är med andra ord efterlängtat men kunde ha varit mer konkret. Uppföljning, tidsplaner och ansvarsfördelning bör framgå tydligare, så att viktiga uppgifter inte bara blir hängande i luften.

Med det sagt så är det positivt att ett program för detta viktiga arbete nu har presenterats. Med ett program på plats kan förvaltningar och nämnder förhoppningsvis spurras att höja ambitionsnivån när det kommer till att iakttä transpersoners behov och rättigheter, stärka rätten till skyddat boende för hbtq-personer som utsätts för våld i nära relationer, synliggöra hbtq-personers särskilda utsatthet för hedersförtryck, och öka medvetenheten om hbtq-personers ställning som måltavlor för våldsbejakande extremism.

Särskilt uttalande lämnas av Henrik Sjölander m.fl. (M) enligt följande:

Lika rättigheter och möjligheter är en frihetsfråga. Alla människor ska ha samma frihet att göra egna val för att forma sina liv, oavsett kön, läggning eller andra attribut. För att uppnå ett jämställt och jämlikt samhälle för alla individer ska staden arbeta för att de hinder som finns ska undanröjas.

Programmet är ett hedervärt program med ett gott syfte. Dock ser vi en problematik i att ålägga stadens verksamheter ytterligare policies och styrdokument. Mängden styrdokument bör tvärtom minimeras. Det bästa vore att föra samman alla policies i ett övergripande dokument om hur staden ska arbeta ur ett medborgarperspektiv för att alla människor ska behandla varandra med respekt och så att alla ska ha lika rättigheter och möjligheter. Det borde vara självklart att svensk lag ska gälla utan att det tydliggörs i ett policyprogram. I detta övergripande dokument bör detta programs fokusområden inkluderas.

Ersättaryttrande

Hamid Ershad Sarabi (C) instämmer i särskilt uttalande från Kerstin Fredriksson m.fl. (L).

§ 8**Delbetänkande Detaljplanekravet (SOU 2017:64).****Remissvar**

FSK 2017/302

Beslut

Fastighetsnämnden beslutar enligt fastighetskontorets förslag:

- 1 Fastighetsnämnden beslutar att godkänna och överlämna fastighetskontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen.
- 2 Fastighetsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

- FSK 2017/302-1.1 Bilaga 1 Remissbrev
- FSK 2017/302-1.2 Bilaga 2 Delbetänkande Detaljplanekravet (SOU 2017_64)

Nämndens behandling av ärendet**Jäv**

Lars Arell (S) har på grund av jäv inte deltagit i eller varit närvarande vid handläggningen av detta ärende.

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Jan Valeskog (S) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

§ 9

Skyddsbestämmelser för byggnadsminnesförklaring av Sturehovs slott på fastigheten Sturehov 1:2 i Botkyrka socken och kommun. Remissvar
FSK 2017/295

Beslut

Fastighetsnämnden beslutar enligt fastighetskontorets förslag:

- 1 Fastighetsnämnden beslutar att godkänna och överlämna kontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen.
- 2 Fastighetsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

- FSK 2017/295-1.4 Bilaga 1 Remissbrev
- FSK 2017/295-1.1 Bilaga 2 Skyddsbestämmelser
- FSK 2017/295-1.3 Bilaga 3 Kartavgränsning
- FSK 2017/295-1.2 Bilaga 4 Begreppsförklaring

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Jan Valeskog (S) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

§ 10

Motion (2017:43) om ett pilotprojekt för sopsugar i innerstaden. Remissvar

FSK 2017/298

Beslut

Fastighetsnämnden beslutar enligt fastighetskontorets förslag:

- 1 Fastighetsnämnden beslutar att godkänna och överlämna fastighetskontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Handlingar i ärendet

- FSK 2017/298-1.2 Bilaga 1 Remissbrev
- FSK 2017/298-1.1 Bilaga 2 Motion om ett pilotprojekt för sopsugar i innerstaden

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ordföranden Jan Valeskog m.fl. (S), Åke Askensten m.fl. (MP), Elisabeth Löfvander (V) och Kerstin Fredriksson m.fl. (L) föreslår (se beslutet).
- 2) Henrik Sjölander m.fl. (M) föreslår att nämnden beslutar att tillstyrka motionen, samt att därutöver anföra följande:

Det är glädjande att fastighetskontoret ställer sig bakom intentionerna i motion. Vi finner anledning att tolka förvaltningens som egentligen varande ett tillstyrkande i sak.

Beslutsgång

Ordföranden Jan Valeskog (S) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från ordföranden Jan Valeskog m.fl. (S), Åke Askensten m.fl. (MP), Elisabeth Löfvander (V) och Kerstin Fredriksson m.fl. (L).

Reservation

Henrik Sjölander m.fl. (M) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Ersättaryttrande

Hamid Ershad Sarabi (C) instämmer i förslag från Henrik Sjölander
m.fl. (M).

§ 11

Skrivelse om att göra om den tillfälliga saluhallen vid Östermalmstorg till tillfällig idrottshall. Svar på skrivelse 2017/00236

Beslut

Fastighetsnämnden beslutar enligt fastighetskontorets förslag:

- 1 Fastighetsnämnden beslutar att godkänna och överlämna fastighetskontorets tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Handlingar i ärendet

- 28244 (Godkänd - R 1) Skrivelse om att göra om den tillfälliga saluhallen vid Östermalmstorg till tillfällig idrottshall. Svar på skrivelse.
- 2017/00236-1 Bilaga 1 - Skrivelsen

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Jan Valeskog (S) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av Kerstin Fredriksson m.fl. (L) enligt följande:

En av stadsdelarna med störst brist på idrottshallar idag är Norrmalm, en stadsdel som i och med Hagastaden kommer att växa snabbt. Liberalerna föreslog därför att kontoret skulle utreda huruvida den tillfälliga saluhallen på Östermalmstorg kan återanvändas som idrottshall i Hagastaden.

Trots att hallen är konstruerad för att kunna demonteras och senare återanvändas, bedömer förvaltningen att den inte kan användas för idrottsändamål. Det är synd, fler idrottshallar behövs och detta hade kunnat vara en snabb och kostnadseffektiv lösning.

§ 12

Tertialrapport 2 2017

FSK 2017/321

Beslut

Fastighetsnämnden beslutar enligt fastighetskontorets förslag:

- 1 Fastighetsnämnden beslutar att godkänna kontorets förslag till tertialrapport 2 2017 och överlämnar den till kommunstyrelsen.
- 2 Fastighetsnämnden beslutar att föreslå kommunstyrelsen att nämndens avkastningskrav justeras ned med 7,2 mnkr till 279,4 mnkr i enlighet med kontorets tjänsteutlåtande.
- 3 Fastighetsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Jan Valeskog (S) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av Kerstin Fredriksson m.fl. (L) och Henrik Sjölander m.fl. (M) enligt följande:

Fastighetsnämnden står fortsatt inför stora utmaningar vad gäller ekonomin för verksamheten. I tertialrapport 2 för 2017 uppfylls KF:s mål för verksamhetsområdet *Stockholms stads ekonomi är långsiktigt hållbar* enbart delvis, liksom nämndmålen *Säkra lönsamhetspotentialen i alla byggprojekt för framtida förvaltning* och *Tryggad totalekonomi*.

Fastighetskontoret framför att en av åtgärderna för att få ekonomin i balans är en utvecklad process för upphandling. Samtidigt kommer vita jobbmodellen införas under hösten liksom införande av krav på arbetsvillkor och mänskliga rättigheter vid upphandlingar. Detta riskerar att leda till färre anbud samt ökade kostnader, vilket går tväremot intentionerna om att använda upphandlingen för att sänka

kostnader. Vidare skriver förvaltningen att anledningen till att man prognostiserar en budget i balans ska förklaras av händelser av engångskaraktär. Det betyder dock i sak att förvaltningen fortsatt kommer att ha problem att hålla budgeten, vilket därtill bekräftas av ”flera osäkerhetsfaktorer som kan ändra prognosen.”

Nästan alla projekt som initieras blir väsentligt mycket dyrare mellan inriktnings- och genomförandebeslut, många blir till och med dubbelt så dyra som man från början räknade med. Enligt fastighetskontoret beror flera av fördyringarna på omständigheter som inte kunnat förutspås. Vi har full förståelse för att det ibland under ett projekts gång kan komma upp saker som man inte räknat med. Men det är inte acceptabelt att det händer vid nästan varje projekt, och det är särskilt anmärkningsvärt när fastighetsnämnden kämpar med ekonomin.

Vi har åtskilliga gånger lyft behovet av kostnadskontroll och att hitta mer kostnadseffektiva lösningar och lägen. Återigen kan vi dock konstatera att flera projekt kommer att bli ännu dyrare än tidigare, bland annat Åkeshovs simhall, läktare vid Grimsta IP och utomhusbadet på Järva. Sedan valet har de samlade investeringsprojekten fördyrats med över två miljarder kronor. De fördyringarna skulle ha räckt till att bygga 90 fullstora enkla idrottshallar över hela Stockholm.

Medarbetarundersökningen som nu presenteras visar delvis tråkiga resultat. Det är viktigt att kontoret, som de själva skriver i rapporten, inleder ett arbete för att komma tillrätta med dessa problem.

Avslutningsvis kan vi konstatera att förvaltningen är sena med radonmätningar, mätvärden över gränsvärdet redovisas för åtta fastigheter. Förseningarna innebär dessvärre att människor har arbetat i byggnader med förhöjda värden och det kommer att ta tid innan åtgärder vidtas.

Ersättaryttrande

Hamid Ershad Sarabi (C) instämmer i särskilt uttalande från Kerstin Fredriksson m.fl. (L) och Henrik Sjölander m.fl. (M).

§ 13**Upprustning och ombyggnad av Vällingby sim- och idrottshall. Reviderat utredningsbeslut
FSK 2017/292****Beslut**

Fastighetsnämnden beslutar enligt fastighetskontorets och idrottsförvaltningens gemensamma förslag:

- 1 Fastighetsnämnden beslutar att ge fastighetskontoret i uppdrag att fortsätta utreda förutsättningarna för upprustning och ombyggnad av Vällingby sim- och idrottshall.
- 2 Fastighetsnämnden ger fastighetskontoret i uppdrag att ta fram utredningar som underlag för inriktningsbeslut till en total kostnad om 12 mnkr.
- 3 Fastighetsnämnden beslutar att anmäla beslutet till kommunstyrelsens ekonomiutskott.

Handlingar i ärendet

- FSK 2017/292-1 Signerat tjänsteutlåtande gällande upprustning och ombyggnad av Vällingby sim- och idrottshall. Reviderat inriktningsbeslut.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

- 1) Ordföranden Jan Valeskog m.fl. (S), Åke Askensten m.fl. (MP) och Elisabeth Löfvander (V) föreslår (se beslutet).
- 2) Kerstin Fredriksson m.fl. (L) och Henrik Sjölander m.fl. (M) föreslår att nämnden beslutar att delvis bifalla kontorets förslag,
samt att därutöver anföra följande:

Vällingby sim- och idrottshall är i stort behov av upprustning och vi står bakom inriktningen i ärendet. Precis som vid tidigare beslut i ärendet så är vi skeptiska till investeringskostnaden och tycker att det är orimligt att lägga 400 mnkr på en renovering som inte innebär några direkta mervärden för stockholmarna och idrotten i Stockholm. Av

ärendet framgår att inga nya vattenytor eller andra idrottsytor tillskapas, därmed är reoveringen i omfattning jämförbar med Farsta sim- och idrottshall som kostade 232 mnkr. Det är också intressant att jämföra kostnaden med den pågående reoveringen av Åkeshov sim- och idrottshall som är budgeterad till cirka 500 mnkr men då ingår en utökning av bassängkapaciteten som skapar mervärden. Utifrån dessa jämförelseobjekt är det inte rimligt att reoveringen av Vällingby ligger närmare Åkeshovsprojektet än Farstareoveringen i kostnad. Även om idrottsförvaltningens respektive fastighetskontorets tanke med den satta investeringskostnaden är att ta höjd för oförutsedda kostnader så är vi oroliga för att det istället kommer att ses som ett golv snarare än ett tak bland aktörerna på byggmarknaden. I ärendet framgår även att projektet *kan* rymmas inom den långsiktiga investeringsplanen, men att det kommer att leda till behov av omprioritering mellan detta och andra projekt. Vi vill därför uppmana kontoret att se över kostnaderna i projektet i syfte att minska kostnaderna.

Beslutsgång

Ordföranden Jan Valeskog (S) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från ordföranden Jan Valeskog m.fl. (S), Åke Askensten m.fl. (MP) och Elisabeth Löfvander (V).

Reservation

Kerstin Fredriksson m.fl. (L) och Henrik Sjölander m.fl. (M) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Ersättaryttrande

Hamid Ershad Sarabi (C) instämmer i förslag från Kerstin Fredriksson m.fl. (L) och Henrik Sjölander m.fl. (M).

§ 14**Nybyggnad av Grimstahallen, en enkel idrottshall**

Slutrapport

FSK 2017/271

Beslut

Fastighetsnämnden beslutar enligt fastighetskontorets förslag:

- 1 Fastighetsnämnden beslutar att godkänna redovisad slutrapport för genomfört uppförande av Grimstahallen, en ny enkel idrottshall vid Grimstaskolan.

Handlingar i ärendet

- FSK 2017/271-1 (Godkänd - R 1) Nybyggnad av Grimstahallen, en enkel idrottshall vid Grimstaskolan. Slutrapport.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Jan Valeskog (S) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

§ 15**Anläggande av en 11-spels konstgräsplan och
nybyggnation av omklädningsbyggnad i Solberga.****Slutrapport**

2016/00260

Beslut

Fastighetsnämnden beslutar enligt fastighetskontorets förslag:

- 1 Fastighetsnämnden beslutar att godkänna redovisad slutrapport över genomfört anläggande av konstgräsplan och omklädningsbyggnad vid nya Solberga BP.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Jan Valeskog (S) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

§ 16**Förvärv av bostadsrätter för förskola i projektet
Archimedes i Bromma. Inriktningsbeslut**

*Sekretess enligt 19 kap 1 och 3 §§ offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).
Stockholm den 30 augusti 2017 Fastighetskontoret*

FSK 2017/307

Beslut

Fastighetsnämnden beslutar enligt fastighetskontorets förslag:

- 1 Fastighetsnämnden beslutar att uppdra åt fastighetskontoret att påbörja förvärvsprocessen av bostadsrätter för användning som förskola i projektet Archimedes i Bromma. I processen ingår att teckna avsiktsförklaring med byggherren om kommande förvärv.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Jan Valeskog (S) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

§ 17**Försäljning avseende anläggningen Elefanten.****Genomförandebeslut**

Sekretess enligt 19 kap 1 och 3 §§ offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Stockholm den 24 augusti 2017 Fastighetskontoret

FSK 2017/313

Beslut

Fastighetsnämnden beslutar enligt fastighetskontorets förslag:

- 1 Fastighetsnämnden beslutar att uppdra åt fastighetskontoret att slutföra försäljningen av anläggningen Elefanten i enlighet med det till tjänsteutlåtandet bifogat överlåtelseavtal.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordföranden Jan Valeskog (S) finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

§ 18**Förvaltningschefen informerar**

Förvaltningschefen Åsa Öttenius informerar om följande punkter:

Ett utdrag ur protokoll från förvaltningsgruppen 9/2017, tillhörande tertialrapport 2, har dukats.

Påminnelse om att nämnden träffar funktionshinderrådet innan nämnden den 17 oktober kl. 16.00-16.30. Kallelse med frågor skickas ut senare.

Efter nämnden kommer en föredragning att hållas gällande fastighetsanalyser som kontoret har genomfört.

Information om Östermalmshallen.

§ 19**Frågor för beredning och övrigt information**

Kerstin Fredriksson (L) kommenterar att man i ärende 15, ”anläggande av en 11-spels konstgräsplan och nybyggnation av omklädningsbyggnad i Solberga” nämner att man har använt sig av korkbaserat granulat istället för plast som konstgräs. Kerstin Fredriksson (L) frågar om sådana kork-planer ser ut att bli standard i framtiden.

Förvaltningschefen Åsa Öttenius svarar att man har funnit vissa brister med materialet. Fastighetskontoret har en aktiv dialog med leverantören och de har vidtagit åtgärder efter upptäckten av bristerna. Åtgärderna har gett ett ganska bra resultat men det är ännu ej helt tillfredställande. Man får se hur det blir framöver beroende på hur pass bra materialet visar sig vara.

Digitala signaturer

Detta dokument har signerats digitalt av följande personer

Namn	Datum
KERSTIN,FREDRIKSSON	2017-09-28
JAN OLOF,VALESKOG	2017-09-28